

Hechtingsproblematiek: een gevolg van inadequate zorg in de kindertijd

‘Stop met adoptie uit het buitenland’, adviseerde de Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) begin november 2016. Als één van de redenen noemde de Raad dat kinderen altijd beter kunnen opgroeien in hun eigen land dan in een ander land, zodat ze minder last krijgen van hechtingsproblemen. Iets dat ook in hun volwassen levensjaren een grote rol kan spelen. “Hechtingsproblematiek ontstaat door inadequate zorg in je kindertijd. Hoe langer dat duurt, hoe groter het probleem wordt”, aldus psycholoog Jan de Vries.

Tekst Jousha Brouwers

Lichte criminaliteit, het verstoten van familieleden en het niet kunnen aangaan van lange relaties. Het zijn allemaal voorbeelden van de gevolgen van hechtingsproblematiek die kan ontstaan door buitenlandse adoptie. Deze problematiek uit zich in twee verschillende vormen: onveilige gehechtheid en verstoorde gehechtheid. Iemand die last heeft van onveilige gehechtheid is extra kwetsbaar, kan dingen minder goed aan en is gevoeliger voor trauma's dan iemand die veilig is gehecht. Het komt, ook onder niet-geadopteerden, vaak voor. Volgens psycholoog Jan de Vries, gespecialiseerd in adoptie en gehechtheidproblematiek, is zeker dertig procent van de jonge kinderen die bij hun biologische ouders opgroeien ook niet veilig gehecht. “Je hebt minder back-up dan mensen die wel veilig zijn gehecht”, zegt hij. “Maar in principe kun je er prima gelukkig en oud mee worden.” Bij verstoorde gehechtheid zit het probleem dieper: hier wordt het leven zodanig beïnvloedt dat er een overdreven wantrouwen wordt gecreëerd waardoor er geen diep vertrouwde relatie wordt aangegaan of dit erg moeilijk is. Het zit helemaal ingebrand in iemands systeem. “Maar het is, net als de eerste vorm, volledig te herstellen”, aldus De Vries.

De match tussen kind en ouder

“Statistisch gezien hebben mensen die voor hun eerste levensjaar zijn geadopteerd, niet meer gehechtheidsproblemen dan kinderen die bij hun biologische ouders opgroeien”, vertelt Jan de Vries. “Hechting heeft veel te maken met je (adoptie)ouders: hoe goed is de match tussen het kind en de ouder en hoe sensitief kan de ouder reageren?” In de aflevering ‘Doe mij maar zo’n Koreaantje’ uit de serie Andere Tijden van de VPRO in 2006 stelt maatschappelijk werker Nel Barhorst al diezelfde vraag. Op de vraag of een adoptie ook kon ‘mislukken’ antwoordde zij het volgende: “Het woord ‘mislukken’ wil ik nooit horen. Het kan wel gebeuren dat je als ouders niet zoveel voor je kind kunt betekenen als je zou willen of gedroomd had. Maar dat vind ik niet speciaal iets voor adoptie, dat gebeurt in ieder gezin.” De Vries zegt hetzelfde. Problemen tijdens het opgroeien kunnen nu eenmaal verschillende oorzaken hebben en de match tussen kind en ouders is hier één van. Statistisch gezien heeft die match bij biologische kinderen een grotere kans van slagen omdat er karaktereigenschappen zijn die op elkaar lijken. “Dat is uiteraard geen garantie voor een goede match; ook bij biologische kinderen gaat het wel eens mis”, aldus de psycholoog. “Het klopt dat er tussen adoptieouders en adoptiekinderen een grotere kans is op een slechte match. Maar daarbij moet wel

gezegd worden dat adoptieouders over het algemeen harder werken aan het tot stand laten komen van een goede match omdat zij er bewust voor kiezen een kind op te voeden dat geen bloedband met hun deelt.”

Het belang van sensitiviteit

Dat sensitiviteit van de ouders erg belangrijk is als het gaat om hechting, is iets wat pedagoge Christie Schoenmaker onderschrijft. Zij deed in 2014 een promotieonderzoek naar de verschillen in gehechtheid tussen geadopteerden en niet-geadopteerden. Voor dit onderzoek maakte ze gebruik van gegevens uit de Leidse Longitudinale Adoptie Studie. Hier werden 190 adoptiekinderen sinds hun aankomst in Nederland gevolgd. Schoenmaker onderzocht deze geadopteerden op hun zevende levensjaar, hun veertiende jaar en op hun 23^e, als jongvolwassenen. Wat bleek: hoe sensitiever de adoptieouder, hoe beter de gehechtheidsrelatie. Vervolgens legde ze de verzamelde gegevens van geadopteerde jongvolwassenen naast een vergelijkbaar onderzoek over vertrouwen in intieme relaties bij Nederlandse studenten. “Er bleken geen substantiële verschillen te bestaan. Heel opmerkelijk”, laat de pedagoge weten in een interview met de Volkskrant. “Dit is een uniek bewijs dat de ondersteuning van de ouders belangrijk is, ook bij ouders en kinderen die genetisch niet verwant zijn.”

Scheiding na scheiding

We kunnen dus stellen dat de match tussen kind en adoptieouders uitermate belangrijk is. Maar zelfs als er op deze match niets aan te merken is, kunnen er nóg hechtingsproblemen ontstaan. “Adoptie is nu eenmaal een levensbepalende situatie die hoe dan ook betekenis aan je leven geeft”, legt de Vries uit. Inadequate zorg in de kindertijd is volgens hem de

belangrijkste factor voor het ontstaan van die hechtingsproblemen. “Als een baby of een peuter bijvoorbeeld iedere drie maanden een nieuwe verzorger krijgt, wordt het voor het kind normaal dat iedereen na drie maanden weer weggaat”, zegt hij. “Het wordt hierdoor voor de verzorgers steeds moeilijker om het kind te leren kennen. Iedere verzorger krijgt dan wel een nieuwe kans met het kindje, maar krijgt ook de rekening van de vorige verzorger erbij.” Als een kind van de biologische moeder wordt gescheiden en meteen naar adoptieouders wordt gebracht, is dat één scheiding. Maar komt het kind terecht in een tehuis waar het verzorger na verzorger krijgt, dan stapelen die scheidingen zich op. Hoe meer wisselingen een kind meemaakt; hoe korter de relaties duren. “Op een gegeven moment is het dan heel ‘normaal’ voor het kindje dat een relatie kort duurt”, zegt Jan de Vries. Hoe meer van deze korte relaties elkaar opvolgen, hoe erger de problemen later kunnen worden. De Vries: “Als je vijf jaar bent, weet je alles al. Je vindt jezelf al groot en denkt wel te weten hoe alles in elkaar zit.” Omdat het kind heeft geleerd dat relaties maar kort duren, zal een langdurige relatie

Jan de Vries is GZ psycholoog BIG, Registerpsycholoog Kinder- & Jeugd NIP, EMDR practitioner, K&J supervisor en sensorimotor psychotherapist. Hij werkt sinds 2005, in 2008 uitgebreid met het samenwerkingsverband [ZO!-zorgoplossingen](http://zo-zorgoplossingen.nl). De Vries doet diagnostiek en behandeling bij gehechtheid, adoptie, pleegzorg, trauma, ontwikkelingsproblemen, FASD, gedragsproblemen en emotionele problemen. Heeft u meer vragen over hechtingsproblematiek? Dan kunt u Jan de Vries mailen op jan@zo-zorgoplossingen.nl

opbouwen met iemand lastig zijn. Het zit zo in je systeem dat het moeilijk is om er iets aan te doen. Volgens De Vries is dit verschijnsel een 'gezonde aanpassing op een ongezonde situatie'.

Geen-bodem-syndroom

Hebben we het over hechtingsproblematiek, dan valt al snel de term 'geen-bodem-syndroom'. Een begrip (geen echt syndroom) afkomstig van Geertje van Egmond dat een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het begrip van hechtingsproblematiek. Het geeft weer hoe adoptieouders zich kunnen voelen als hun kind zich niet kan hechten: het kind heeft gevoelsmatig geen bodem, want die bodem ligt ergens anders. Het maakt dus niet uit hoeveel liefde je geeft, het helpt niet. Het verdwijnt allemaal in die bodemloze put. De Vries gebruikt de term niet graag omdat het een negatief beeld geeft aan de geadopteerde. "Wie wil er nou geen bodem hebben?", zegt hij. "Het heeft een erg negatieve lading." Als positief punt geeft hij dat het begrip wel recht geeft aan het gevoel van de opvoeder. Het laat ook zien dat alleen maar liefde geven niet helpt. Behandeling wel, volgens de Vries.

Ontdekkingstocht

Ervaringen die je na je eerste levensjaren opdoet, kunnen dus een grote rol spelen in het leven van een volwassene. Maar waarom worden hechtingsproblemen pas in de adolescentie zichtbaar? Jan de Vries legt het uit: "Hoe ouder je wordt, hoe minder afhankelijk je bent van je adoptieouders en hoe meer je problemen je aan jezelf opvallen. Die problemen waren er altijd al, maar doordat je ouder wordt, worden ze ook voor jezelf zichtbaar. Bovendien leven we in een wereld waar biologische verwantschap heel belangrijk is. En dan ben jij niet biologisch verwant met je familie. Dat is

moeilijk." Zo ontstaat er een ontdekkingstocht naar jezelf: hoe zit het dan bij mij in elkaar? En waarom kan ik geen relaties aan? "Als je nooit goed bent gehecht, voelt het voor jou het veiligst om iedereen om je heen weg te duwen", vertelt De Vries. "De dag veilig doorkomen is op dat moment je enige doel, ook al weet je dat het niet handig is. Het is dus alleen al een hele zoektocht om je te realiseren dat dat helemaal niet zo hoeft, laat staan om ook echt te veranderen." Toch is het volgens de psycholoog mogelijk om levenslang te herstellen van eerdere trauma's, al wordt het moeilijker naarmate je langer iets hebt meegemaakt.

Foto: Stock via http://nl.freepik.com/vrije-photo/psycholoog-met-een-patient_860701.htm>Designed door Freepik

Mensen versus het systeem

Of adoptie uit het buitenland écht beter kan stoppen, durft Jan de Vries niet te zeggen. In de praktijk ziet hij veel verschillende meningen en ervaringen. "Hebben we het over het systeem of over het individuele kind?" vraagt hij zich af. "Ik heb het over de geadopteerden. Want zij zitten bij mij in de kamer en het stelsel niet." Voor de geadopteerden waarmee De Vries werkt, zou stoppen met adoptie betekenen dat zij in een kindertehuis hadden moeten blijven waar hij liever nooit een kind achter zou laten. "In een ideale wereld zou adoptie in eigen land moeten lukken", zegt de psycholoog. "Maar in deze wereld weet ik dat niet."

Het aantal verzorgers, de leeftijd waarop je bent geadopteerd en de match met je ouders zijn allemaal dingen die mee kunnen spelen in de hechtingsproblematiek. Mario, Marguerita en Jina zijn alle drie geadopteerd en delen hun meningen en ervaringen wat betreft hechtingsproblematiek als gevolg van een buitenlandse adoptie.

“Als iemand een afspraak afzegt, ga ik meteen van het ergste uit”

Marguerita Christina van Elderen (30) is pas drie maanden oud als ze vanuit de Colombiaanse stad Bogotá geadopteerd wordt door haar Nederlandse ouders. Maar ondanks dat ze zo jong was, heeft ze veel moeite met haar adoptie. Dit uit zich vanaf haar zevende onder andere in hechtingsproblematiek en bindingsangst. “Ik riep dingen als: jullie zijn niet mijn échte ouders!”

“Dat ik een sterk temperament heb, is al vanaf dat ik klein ben duidelijk. Ik was druk, vroeg veel aandacht en was erg rebels. Vrienden van mijn adoptieouders vonden dat wel grappig en schattig, maar mijn ouders hadden hun handen vol aan mij. Ze zijn al vanaf dat ik kan praten heel erg open geweest over mijn adoptie, maar ik begreep er niets van. In mijn tienerjaren begon ik me steeds rebeller te gedragen en vroeg ik veel aandacht op een negatieve manier. Gedurende mijn puberteit werd dit alleen maar erger. Als er thuis ruzie was, kon ik wel eens vervelende opmerkingen maken. ‘Jullie zijn niet mijn échte ouders!’ riep ik dan. Heel gemeen, maar dat maakte me toen niets uit. Ik voelde me alleen en niet geaccepteerd. Dat ligt niet aan mijn ouders, maar dat zat in mijzelf. Zelfacceptatie is sowieso een hele lange

tijd lastig voor mij geweest. Ik denk dat ik pas sinds vorig jaar heb geleerd om mezelf te accepteren en van mezelf te houden. Omdat ik zo in de knoop zat met

mezelf vond ik het moeilijk om de liefde van mijn ouders te voelen en ik zag mezelf vaak als de boosdoener in huis. Ook op school voelde ik me ‘anders’. We woonden in een boerendorp en ik ging naar een christelijke school. Daar viel ik natuurlijk ontzettend op met mijn kleurtje en ik werd al gauw gepest vanwege mijn naam, huidskleur en neus. Ik ga nu door het leven met de naam Maya Christina, maar mijn officiële naam is Marguerita. Ze riepen dan dingen als: ‘Daar heb je pizza Marguerita’. Eén keer is dat grappig, maar na honderd keer heb je dat ook wel gehad. Ik en mijn adoptieouders zijn te verschillend, waardoor ik me nooit goed heb kunnen hechten. We houden van elkaar, maar onze relatie was niet altijd even makkelijk.

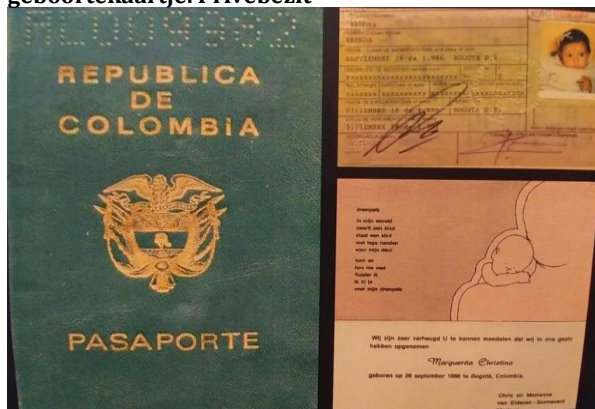
Natuurlijk heb ik wel dingen van ze meegekregen, maar dat zijn meer normen en waarden. Mijn temperamentvolle karakter heb ik van mijn biologische ouders. In relaties ben ik altijd bang geweest om verlaten en gekwetst te worden. Ik ben nog steeds vrijgezel. Vroeger had ik ontzettend veel vrienden, maar nu kan ik ze op een handje tellen. Dat heb ik wel geleerd: liever een paar goede vrienden, dan veel waar je toch niets aan hebt. Sinds drie jaar heb ik een geweldige beste vriendin. Het voelt alsof we elkaar ons hele leven al kennen, ze is een beetje *my long lost sister*. Ze leert me om van mezelf te houden om wie ik ben. Zij zegt ook: je hebt verlatingsangst. Waar ik dat aan merk? Als ik met iemand heb afgesproken en diegene zegt af, ga ik meteen van het ergste uit. Ik denk dat ze me expres laten zitten, terwijl er natuurlijk een goede reden achter kan zitten. Relaties met mannen werken ook

niet. Ik weet nu dat dat vooral komt door mijn lage zelfbeeld. Op dit moment sta ik gelukkig sterker in mijn schoenen en weet ik wat ik waard ben. Maar dat was een paar jaar geleden echt wel anders. Zodra je jezelf accepteert, kun je ook de liefde van andere mensen ontvangen. Voor mij betekende dit onder andere dat het veel beter ging tussen mij en mijn ouders. De band die we nu hebben, is nog nooit zo sterk geweest. Daar ben ik erg dankbaar voor.

Ik denk dat hechtingsproblematiek en adoptie álles met elkaar te maken hebben. En ja, ook als je als baby bent geadopteerd. Sterker nog: ik denk zelfs dat de negen maanden in de buik belangrijk zijn. Wat heeft mijn moeder meegemaakt toen ze zwanger was van mij? Dat kan allemaal meespelen. Mensen denken altijd dat baby's niets bewust meemaken, maar niets is minder waar. Ik heb ook geen idee hoeveel mensen mij hebben verzorgd in die drie maanden in Bogotá.

Ik vind het moeilijk om te bedenken of ik liever niet geadopteerd was. Ik heb hier wel een toekomst gekregen die ik anders waarschijnlijk niet had gehad. Misschien was ik wel dood geweest of had ik op straat moeten leven. Je weet het niet. Wel had ik me dan denk ik minder verloren gevoeld; de Colombiaanse cultuur zit in

Maya's Colombiaanse paspoort en Nederlandse geboortekaartje. Privébezit

mijn bloed. Ik ben er nu mentaal klaar voor om meer te weten te komen over mijn biologische familie. Volgend jaar ga ik mijn zoektocht starten.

Een vriendin van mij heeft al een beetje onderzoek gedaan en stuitte op een vrouw die mogelijk mijn moeder is. Soms kijk ik stiekem even op haar Facebook en

dan houd ik onze foto's naast elkaar. Ik weet niet of ze het is, maar hopelijk ga ik er wel achter komen. Ik houd er ook rekening mee dat mijn gat nooit gevuld zal worden; dan moet ik leren daar mee te dealen.

Gelukkig ben ik gezegend met ouders en vrienden die mij, ongeacht wat de uitkomst van mijn zoektocht zal zijn, altijd zullen steunen. Ook weet ik nu wat ik waard ben en als anderen mij niet accepteren, is dat niet erg. Zolang ik mijzelf maar accepteer.”

“Ik heb zo’n geluk met mijn adoptieouders dat ik me bijna schaam naar andere geadopteerden”

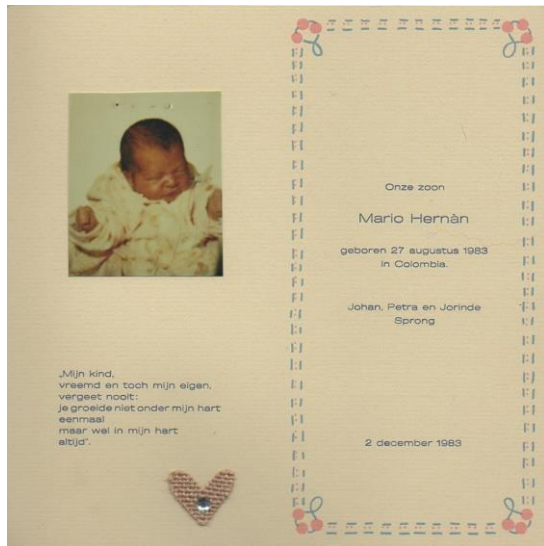
Mario denkt niet dat hechtingsproblematiek en adoptie iets met elkaar te maken hebben. Foto: Catharina Hoogendoorn

Mario Sprong (33) werd als drie maanden oude baby uit een kindertehuis in Colombia geadopteerd. Dat hechtingsproblematiek en adoptie iets met elkaar te maken hebben, vindt hij onzin. Volgens hem liggen eventuele problemen aan jou als persoon en niet aan je verleden. “Je bent gelukkig of je bent het niet, zo simpel is het.”

“Mijn adoptieouders zijn altijd heel erg open geweest over waar ik vandaan kwam. Ik kan me niet meer het moment herinneren waarop ik besepte dat ik geadopteerd was, het was gewoon logisch: ik was het enige bruine jongetje in onze familie. Ik heb dit nooit als een probleem ervaren, maar dat komt ook omdat ik opgegroeid ben in een hele multiculturele buurt in Rotterdam. Er waren Chinezen, Arubanen, noem maar

op. In de buurt viel ik in elk geval niet op. Ik had dan ook totaal geen moeite om geaccepteerd te worden en ben altijd een vrij, buigzaam en flexibel persoon geweest. Mijn adoptie stond mijn puberteit helemaal niet in de weg en van hechtingsproblemen heb ik nog nooit last gehad. Integendeel zelfs. Ik ben er van overtuigd dat hechtingsproblemen en adoptie niets met elkaar te maken hebben. Dat durf ik gerust te zeggen. Andere dingen weer wel, zo heeft een hele goede vriend van mij zelfmoord gepleegd en sindsdien vind ik het moeilijk om hechte vriendschappen aan te gaan. Om mij heen zie ik veel geadopteerden die worstelen met hun leven omdat ze niet klikken met hun adoptieouders. Dat is vervelend om te zien, maar dat ligt echt aan de match tussen hun en de adoptieouders. Het maakt zoveel uit hoe en waar je ergens terecht komt. Ik heb zo’n geluk met mijn adoptieouders dat ik me bijna schaam naar andere geadopteerden. Ondanks dat ik heel gelukkig ben met mijn leven in Nederland, ben ik er altijd heel zeker van geweest dat ik ooit mijn biologische familie zou ontmoeten. Als klein jongetje keek ik naar de maan en wist ik dat mijn mama diezelfde maan zag. Dat was op dat moment de enige verbintenis die we hadden: diezelfde maan. Dat ik altijd al wist dat ik haar zou vinden, gaf me rust. Want als ik een doel heb, ga ik er voor. Ik heb mijn moeder uiteindelijk gevonden via het programma Vermist. Stond ik daar te huilen op nationale tv. Maar dat had ik er wel voor over. Mijn biologische moeder heeft mij afgestaan omdat mijn vader me niet wilde hebben. Ze is van hem gevlucht en heeft uiteindelijk in een kindertehuis gewerkt om mij daar af te mogen staan. Ik vind het mooi dat mijn moeder zo voor mij heeft gevochten. Mijn biologische ouders hebben ontzettend veel kinderen: ik ben één van de achttien in totaal. De meeste zijn half broertjes en zusjes, maar van hun gezamenlijke

kinderen ben ik de jongste en de enige die is afgestaan. Dat kan voelen als iets negatiefs, maar zo zie ik het niet. Geadopteerd zijn is eigenlijk heel leuk: het is een ontdekkingsreis naar jezelf. Vorige week kreeg ik een vriendschapsverzoek van mijn biologische vader op Facebook. Toen stond ik wel even te kijken. Maar ieder verhaal heeft twee kanten, dus ik wil hem graag ooit spreken. Het klopt dat onder geadopteerden de probleemgroep groot is. Maar dat is het ook onder 'gewone' Nederlanders. Ik denk dat het echt aan de persoon zelf en aan de adoptieouders ligt

Mario's Nederlandse geboortekaartje. Foto: Privébeziit

hoe hij of zij opgroeit. Je bent gelukkig of niet, zo simpel is het. Sommige geadopteerden voelen zich afgestaan, maar ik niet: ik ben hier namelijk niet voor niets!"

“Relaties duren nooit lang en de reden daarvoor is altijd hetzelfde: ik kan me niet binden”

Jina heeft veel moeite om zich te hechten. Foto: Jousha Brouwers

Jina Bakker (33) was pas een paar weken oud toen zij in een buitenwijk van de Colombiaanse stad Cali te vondeling werd gelegd. Na jaren vol misbruik, geweld, zwerven en bedelen op straat, wordt ze door de politie naar een kindertehuis gebracht. Op zevenjarige leeftijd wordt ze geadopteerd door een Amsterdams gezin. Maar hechten is moeilijk, en ook in Nederland zit het Jina niet altijd mee. “Mensen hebben mij nét iets te vaak in de steek gelaten...”

“Was ik maar nooit geadopteerd, denk ik soms. Mijn adoptieouders waren niet voorbereid op een ouder kind met bagage. In Colombia heb ik veel meegemaakt. Nadat ik als baby te vondeling ben gelegd, kwam ik terecht bij een pleegmoeder met haar zoon waar ik zo'n drie á vier jaar heb gewoond. Mijn pleegmoeder was gemeen. Ze sloeg me om het minste geringste en sloot me op in haar huis. Omdat ik zo vaak wegliep nam mijn pleegmoeder mij uiteindelijk mee naar haar eetkraam op het plein. Toen er op een dag een vreemde vrouw voor m'n neus stond die zei dat ze mijn

moeder was, ben ik dan ook meteen met haar meegegaan. Ik weet nog goed hoe ze eruit zag; ze had slechte tanden en een klompvoet. Ze werkte als prostituee en ik moest thuis met mijn broertje en zusje alle vervelende klusjes doen. Maar ook hier kreeg ik geen liefde. Toen ik vijf jaar was, ben ik weggelopen en kwam ik op straat terecht. Ik heb zeker een jaar rondgezworven, gebedeld en gestolen. Ik sliep bij cafeetjes, langs de straat of bij mensen thuis tot ik werd opgepakt door de politie. Zij brachten me naar de kinderbescherming, waar ik acht maanden in een pleeggezin heb gezeten om te kijken of ik wel geschikt was voor adoptie. Daarna heb ik vier maanden in een kindertehuis gezeten. Ik vond het daar geweldig: eindelijk kon ik even kind zijn. Ik was me er bewust van dat ik geadopteerd zou worden, ik dacht: straks komen hele rijke mensen mij halen en komt alles goed. In 1990 ben ik in Nederland aangekomen en kwam ik terecht bij mijn adoptieouders en hun twee biologische zonen. Het was een traditioneel en streng gezin, maar nu weet ik dat ze vanwege mijn achtergrond bezorgd waren over mijn welzijn. Ik heb vaak te horen gekregen dat ik 'dankbaar' moest zijn dat zij me geadopteerd hadden, omdat mijn eigen moeder mij niet meer wilde. Dat wil je echt niet horen als kind. Met mijn oudste broer klikte het niet. Hij was ontzettend agressief en sloeg mijn moeder en broertje. Ik voelde me niet altijd veilig en geliefd, maar niet geliefd voelen had vooral te maken met het niet kunnen hechten en het niet kunnen geloven dat mensen van mij konden houden. Achteraf denk ik dat mijn ouders hun best hebben gedaan, maar dat ze totaal niet waren voorbereid. Nu ben ik volwassen en kan ik het vanuit een ander perspectief bekijken. Dat er net zoals er geen perfecte mensen zijn, er ook geen perfecte ouders zijn. Adopteren in de jaren negentig ging ook erg gemakkelijk; je werd helemaal niet goed

gescreend. En ook de nazorg liet te wensen over. Er is misschien twee keer zo'n dame langs geweest. De tijd op de basisschool ging nog wel prima, maar toen ik daarna op de middelbare school begon, ging het mis. Ik voelde me doodongelukkig, liep weg en heb zelfs een zelfmoordpoging gedaan. Ik kreeg het stempel 'probleemkind' en werd naar een andere school overgeplaatst. Op mijn achttiende ben ik tegenover mijn ouders uit de kast gekomen. Niet lang daarna werd ik voor het eerst in mijn leven verliefd. Dit was de eerste keer ooit dat ik me gelukkig voelde, het was geweldig. Zo voelde het dus als iemand van je hield. Helaas liep deze relatie na twee jaar stuk. Intussen heb ik al heel wat relaties versleten. Ze duren nooit lang. Mijn laatste vriendin heeft het vorige week uitgemaakt en de reden is altijd hetzelfde: ik kan me niet binden. Ik ben zo bang om iemand kwijt te raken dat ik me emotioneel nooit helemaal kan geven. Ik wil niet alles toeschuiven op mijn adoptie, maar ik kan er ook niet echt omheen. Teveel mensen hebben mij in de steek gelaten. Dat mijn vriendin het heeft uitgemaakt, kwam enorm hard aan. 'Zie je wel, weer iemand is me zat,' denk ik dan. Onvoorwaardelijke liefde is iets waar alle geadopteerden naar zoeken. Ik denk niet dat er een verschil zit in hechtingsproblematiek wanneer je als baby of als ouder kind wordt geadopteerd. Ik ken genoeg geadopteerden die hier als baby zijn gekomen en precies dezelfde ervaringen als ik hebben. Het is een oerinstinct, we zijn zo ontworteld hier. Na lang getreuzeld te hebben, heb ik toch een zoektocht naar mijn biologische ouders laten doen. Ik kwam erachter dat mijn moeder in de gevangenis zit. Ze is veroordeeld voor het medeplichtig zijn aan de moord op een veertienjarig meisje. Ze moet nog twintig jaar zitten. Toch wil ik haar volgend jaar bezoeken, ieder verhaal heeft twee kanten. Mijn

vader is vermoord, de kans om hem te ontmoeten is dus van me afgenomen. Dat ik dit weet, geeft me rust. Maar aan de andere kant roept het ook weer allemaal nieuwe vragen op. Wel weet ik zeker dat ik nooit geadopteerd had moeten worden, ik was liever daar gebleven en daar in een adoptiegezin opgegroeid. Ik hoor thuis in Colombia, niet hier. Ik wil wel benadrukken dat ik mijn adoptieouders niets verwijt, zij deden hun best en deden wat zij dachten dat het juiste was. Ze zijn geen slechte ouders geweest, ik had door mijn verleden een moeilijke start en heb het mijn ouders ook zeker niet makkelijk gemaakt. Nu ik volwassen ben weet ik dat zij ondanks alles altijd onvoorwaardelijk van mij zullen houden en mij altijd zullen opvangen, mocht dat nodig zijn.”

Jousha Brouwers is afgestudeerd aan de School voor Journalistiek en freelance journalist. Het liefst vertelt ze mooie, ontroerende, persoonlijke verhalen van mensen. Ze geniet van het interviewen, het gesprek dat je met iemand hebt. Iedere keer verbaast ze zich er weer over hoeveel verhalen er zijn die verteld kunnen worden. Sommige verhalen liggen voor je neus, maar andere moet je juist goed zoeken. In de toekomst hoopt ze nog veel van deze verhalen te kunnen vertellen. Op wat voor manier dan ook. Contact met Jousha kan via joushabrouwers@hotmail.com

De geïnterviewden hebben toestemming voor publicatie gegeven.